

Mykolas Kleopas
Oginskis
(1765–1833)

Oginskių muzikinių tradicijų gaivinimas ir sklaida

M. K. Oginskio 250-ųjų gimimo metinių tarptautinė šviečiamoji – koncertinė programa

„Trio de Vilna“ pristato M. K. Oginskio polonezų kelių programą Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus Mykolo Žilinsko galerijoje. 2013 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

M. K. Oginskio proprovaikaitis pianetas, kompozitorius, muzikologas, Rietavo garbės pilietis Ivas Zaluskis (Didžioji Britanija) ne kartą dalyvavo ir M. K. Oginskio polonezų kelių programose renginiuose. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Ivo Zaluskio knygos „Oginskių genas“ sutiktuose Rietave. Scenoje knygos autorius su Plungės Mykolo Oginskio meno mokyklos moksleiviais. 2007 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Sergejus Verameičiko ir Ivo Zaluskio variacijos polonezo „Atsiveikšimas su Tėvyne“ tema LDM Taikomosios dailės muziejuje. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

M. K. Čiurlionio vaikaičio Roko Zubero ir Ivo Zaluskio fortepijoninis duetas pirmajame Mykolo Oginskio festivalyje Plungėje. 2006 m. Nuotraukos autorius nežinomas

Vienas iš reikšmingiausių Oginskių giminių nuopelnų Lietuvos muzikinės kultūros vystymuisi – pirmųjų profesionalių muzikos mokyklų įsteigimas Rietave ir Plungėje XIX a. antroje pusėje. Tai, kaip žinia, M. K. Oginskio vaikaitis Bogdanas ir Mykolo nuopelnai. Jų rūpesčiu šia buvo padėti ir orkestro kultūros tradicijų pagrindai. Simboliska, kad būtent Rietave ir Plungėje 2005–2015 m. tapo ryškiausias Oginskių muzikinių tradicijų gaivinimo ir sklaidos centrai.

Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejus iniciatyva 2005 m. buvo pradėtas įgyvendinti tarptautinės šviečiamosios koncertinės programos „Mykolo Kleopo Oginskio polonezų kelias“ sklaidos projektas. Dalyvaujant žinomais atlikėjams per pastarąjį dešimtmetį buvo surengta kone šimtas šios programos pristatymo renginių ne tik Lietuvos, bet ir Baltarusijos, Lenkijos, Rusijos teritorijose. Visų pirma šie renginiai buvo nukreipti į Oginskių gimines istorinius kultūros židinius. Ne kartą įsitikinta jų efektyvumu populiarinant M. K. Oginskio kūrinių palikimą. Autentiškų brozų šios programos sklaidai suteiktė tiesioginis M. K. Oginskio provaikaitis kompozitorius, pianetas, muzikologo Ivo Zaluskio (Ivo Zaluskis, Didžioji Britanija) dalyvavimas 2006, 2007, 2010 m. renginiuose Rietave, Klaipėdoje, Plungėje, Renave, Kretingoje, Kaune, Vilniuje, Paezeriuose, Alantoje, Gardine, Smurgainyse, Minske, Molodecne. 2012 m. „M. K. Oginskio polonezų kelio“ maršrutas, prasidėjęs Rietave, per Vilnių, Molodecną, Minską nusitęsė iki Maskvos.

2006 m. Plungėje istorinėje Mykolo Oginskio dvoro sodyboje buvo surengtas pirmasis tarptautinis Oginskių festivalis. Žemaičių dailės muziejus, Plungės Mykolo Oginskio meno mokykla ir Plungiečių draugijos rūpesčiu šis festivalis, nuo 2007 m. pavadintas Mykolo Oginskio vardu, išaugo į ryškų tarptautinį simfonines muzikos puoselėtojų sąjūdį. Tokia klausytojų gausa galėtų didžiulis net ir didžiųjų miestų koncertų sales.

2013 m. Rietave Mykolo Kleopo Oginskio meno mokyklos iniciatyva, bendradarbiaujant su aktorė V. Kochanskyte ir kitais Oginskių muzikos populiarintojais, buvo pradėtas įgyvendinti tarptautinis jaunųjų atlikėjų konkursas-festivalis „Mykolo Kleopo Oginskio perla“. 2015 m. pavasarį šis perspektyvus renginys į Rietavą antrą kartą pakvies gabiausias Lietuvos muzikos ir meno mokyklų vokalistus, smuikininkus. Dalyvavs ir svečiai iš Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos.

Ryškūs Oginskių muzikinės kultūros sklaidos centrai susiformavo ir kaimyninėse šalyse. Visų pirma paminėtina Baltarusija. Čia, Molodecne, M. K. Oginskio vardo muzikos kolegijos direktoriaus Grigorijaus Sorokos (Григорий Сороко) dėka buvo ne tik įamžintas M. K. Oginskio vardas, pastatytas išraiškingas bronzinis paminklas, bet ir įsiplešė ryškūs jaunatviškas simfoninės muzikos sklaidos židiniai. Su M. K. Oginskio vardu šio orkestro koncertiniai turnė nusidriekė per daugybę Lenkijos, Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Estijos, Rusijos miestų. Neaplenkta ir Lietuva – Vilnius, Plungė, Rietavas.

Vaidingose Karpatų priekalnėse, pietrytinėje Lenkijos dalyje įsikūrusiam Ivonick-Zdroj (Iwonicz-Zdrój) mieste, kuriame po žlugusio 1830–1831 m. sukilimo apsisėjo M. K. Oginskio dukters Amelijos šeima, pavertusi šią vietovę klestinčiu kurortu, nuo 2006–2007 m. taip pat rengiami tarptautiniai „Kunigaikščio Mykolo Kleopo Oginskio festivalai“. Jų organizatoriaus Bartolomejus Bikovskis (Bartolomej Bykowski) yra dalyvavęs ir mūsų organizuotose tarptautinio apskrities stalo diskusijose „Oginskių paveldo tiltai“, kurios 2008 m. vyko Užutrakyje.

Individualiomis Oginskių gimines muzikinės kūrybos sklaidos iniciatyvomis garsėja Didžiojoje Britanijoje gyvenantys Ivo Zaluskis (Ivo Zaluskis), Anžėjus Zaluskis (Andrzej Zaluskis), o Zalusejė – Sergejus Verameičikas (Сергей Берамеичакас) bei kiti istorinės atminties ir bendro kultūros paveldo puoselėtojai.

Vytas Rutkauskas

„Trio Vytoki“ reveransas. Iš kairės: fleitistas Sergejus Machovas, pianistė, Irina Avdejeva, fagotistas Aleksėjus Frolovas. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Šviečiamosios koncertinės programos „Mykolo Kleopo Oginskio polonezų kelias 2010“ suktuvs LDM Taikomosios dailės muziejuje. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Baltarusijos Maladecinos miesto M. K. Oginskio muzikos kolegijos simfoninio orkestro koncertinės programos pristatymui Rietave pasibaigus. Prie mikrofono – orkestro vadovas, kolegijos direktorius Baltarusijos Respublikos nusipelnęs kultūros veikėjas Grigorijus Soroka. Kairėje – orkestro pirmasis smuikas Aleksandras Borovikas. 2012 m. Vytauto Didžiojo nuotrauka

Kultūros vakaro „M. K. Oginskio polonezų kelias“ akimirka M. K. Čiurlionio namuose Vilniuje. Iš kairės: pianistė Šviesė Cepiauskaitė, M. K. Čiurlionio namų direktorius Stasys Urbonas, aktorė Virginija Kochanskytė, daininkė Giedrė Zeičaitė. 2013 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Dainininkė Aušra Liutkutė ir pianistė Birutė Asevičiūtė LDM Taikomosios dailės muziejuje pristato M. K. Oginskio romansus. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Įgyvendinat M. K. Oginskio atminimo puoselėtojo Julijano Bielskio idėją, šviečiamoji-koncertinė programa „Mykolo Kleopo Oginskio polonezų kelias 2013“ bendram Oginskių muzikinio paveldo sklaidos projektui sujungė Rietavo M. K. Oginskio meno mokyklą, Vilniaus M. K. Čiurlionio menų gimnazijos, Maladecinos M. K. Oginskio muzikos kolegijos ir Maskvos Gnesinų muzikos akademijos jaunuosius atlikėjus. Nuotraukoje – programos atlikėjai ir svečiai Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejuje. 2013 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Lenkijos Bialystoko muzikos mokyklos akordeonistų virtuozy trio. Vadovas prof. Bogdanas Obrvyskis. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Maladecinos M. K. Oginskio muzikos kolegijos oktetas. Vadovas – pirmasis smuikas Aleksandras Borovikas. 2011 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Smuikininko virtuozo Vilhelmo Cepiaus vadovaujamas „Camerata Palatina Vilnensis“ kvintetas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmose. 2012 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Programos „M. K. Oginskio polonezų kelias 2012“ suktuvs Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmose. 2012 m. Vyto Rutkausko nuotrauka

Baltarusijos jaunimo visuomeninio susivienijimo „Historika“ istorinių M. K. Oginskio epochos šokių ir kultūros vakarų tradicijos puoselėtojų grupė (vadovas Dmitrijus Rogatovs), pasibaigus programos pristatymui Maladecinos kultūros rūmose. 2009 m. Nuotrauka iš „Historika“ archyvo

M. K. Oginskio 250-ųjų metinių pirmojo jubiliejinio renginio, įvykusio Vilniaus rotusėje 2015 sausio 18 d., atlikėjų ir organizatorių nuotrauka. Iš kairės: Vytas Rutkauskas (Rietavo Oginskių kultūros istorijos muziejaus direktorius), dr. Ramunė Smilgėskytė Stukienė (Lietuvos istorijos instituto LDK skyriaus vedėja), Audronė Žigaitytė-Nekrošienė (Lietuvos muzikų sąjungos pirmininkė), pianistė Šviesė Cepiauskaitė, dainininkė Giedrė Zeičaitė, daininkas Lina Mikalajunas, Emilija Jokubaitytė (Rietavo M. K. Oginskio meno mokyklos moksleivė), aktorė Virginija Kochanskytė, Rita Urniežienė (Rietavo M. K. Oginskio meno mokyklos direktorė), Danutė Mukienė (Regionų kultūrinio iniciatyvų centro vadovė), Antanas Černeckas (Rietavo savivaldybės meras). Akydo Stenkos nuotrauka

Pirmojo tarptautinio festivalio konkurso „Mykolo Kleopo Oginskio kūrybos perla“ akimirka. 2010 m. Vyto Rutkausko nuotraukos

Mykolo Oginskio festivaliai vyksta buvusioje Plungės kunigaikščių Oginskių dvoro sodyboje, kurioje dabar veikia Žemaičių dailės muziejus. 2015 m. Valdo Gaudeliūso nuotrauka

2006 m. Plungės kunigaikščių Oginskių dvoro sodyboje, kurioje dabar veikia Žemaičių dailės muziejus, Plungės Mykolo Oginskio meno mokyklos, Žemaičių dailės muziejaus ir Plungiečių draugijos rūpesčiu surengtas pirmasis tarptautinis Oginskių festivalis per dešimtmetį išaugo į platų simfonines muzikos populiarinimo sąjūdį. Kiekvieną rugsėjį Mykolo Oginskio vardu pavadintuo festivalio renginiuose iš visos Lietuvos suplaukia tūkstančiai klasikinės muzikos mylėtojų. 2014 m. Sauliaus Narkaus nuotraukos

Iškilminga patrankos salvė istorinių Plungės dvoro rūmų fone skelbia tarptautinio Mykolo Oginskio festivalio pradžią. 2014 m. Sauliaus Narkaus nuotrauka

